

**For the best experience, open this PDF portfolio in
Acrobat X or Adobe Reader X, or later. **

[Get Adobe Reader Now!](#)

From: [Bårdseng, Line](#)
To: [Hordaland Fylkeskommune - Postmottak](#)
Cc: [Jostein Aksdal](#); [Moldung, Hanne Merete](#)
Subject: 15/01571-1 - Fusa kommune - Høring av kommuneplanens arealdel 2015-2027
Date: 30. juli 2015 13:17:51
Attachments: [image001.png](#)

Riksantikvaren viser til brev fra Hordaland fylkeskommune datert 29.7.2015 vedrørende ovennevnte sak. Riksantikvarens innspill er relatert til de forvaltningsområdene direktoratet har ansvar for, her kirkestedene Fusa, Strandvik/Sævoll og Håland/Holdhus, automatisk fredet i medhold av kulturminneloven § 4, jf. også forskriftene til loven kap. 1. Riksantikvaren ber om at vårt innspill blir innarbeidet i Hordaland fylkeskommunes uttalelse.

Middelalderens kirkesteder og deres nærmiljø

Middelalderkirkene står ofte på steder med lang tradisjon for bosetning, og som religiøst og sosialt samlingssted. Forskjellige kulturminner fra ulike tidsperioder finnes derfor vanligvis i disse kirkenes nærmeste omgivelser. Sammen avspeiler disse kulturminnene en mer enn 1000-årig tradisjon og utvikling av tro og samfunn. Kirka og enkeltelementene i de nærmeste omgivelsene har stor verdi hver for seg som kulturminner, og samlet som kulturmiljø. Ved utbyggingsplaner i områder med fredet kirke/kirkegård er Riksantikvarens politikk at sakene må vurderes i lys av en helhetlig miljøvurdering, der den fredete kirka og/eller kirkegården legger føringer for hva som kan aksepteres av utbygging.

Riksantikvarens merknader

Kirkestedene er svært sårbare - ikke bare i forhold til direkte inngrep, men også i forhold til endringer i omgivelsene. Det er derfor svært viktig at de nærmeste omgivelsene sikrer en god ramme rundt kirkestedet.

De middelalderske kirkestedenes avgrensning går fram av kulturminnedatabasen Askeladden. Strandvik/Sævoll kirkested har id 85601, Hålandsdal/Holdhus kirkested har id 84708 og Fusa kirkested har id 84215. Middelalderkirkegården skal avmerkes som hensynssone d), sosikode 730, båndlagt etter kulturminneloven, på plankartet til kommuneplanens arealdel og gis følgende bestemmelse:

Den middelalderske kirkegården er et automatisk fredet kulturminne. Alle inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan virke inn på det automatisk fredete kulturminnet innenfor hensynssonen er ikke tillatt uten etter dispensasjon fra kulturminneloven. Unntak gjelder for bruk av eksisterende graver som har vært i kontinuerlig bruk siden middelalderen.

Gravsteder som ikke er i bruk pr. i dag og gravsteder der det ikke har vært foretatt gravlegging etter 1945 skal ikke gjenopptas til bruk.

Gravminner som er eldre enn 60 år skal ikke flyttes eller fjernes uten at kulturminnemyndighetene er gitt anledning til å uttale seg.

Eventuell søknad om tillatelse til inngrep i automatisk fredet kulturminne eller tiltak som kan ha innvirkning på kulturminnene skal sendes rette kulturminnemyndighet i god tid før arbeidet er planlagt igangsatt. Kostnader knyttet til nødvendige arkeologisk undersøkelse belastes tiltakshaver jf. kml. § 10.

Riksantikvaren vil understreke at de middelalderske kirkestedene Fusa,

Strandvik/Sævoll og Håland/Holdhus med tilhørende kirkegård er av nasjonal verdi. Det er svært viktig at en i den videre planleggingen tar tilbørlig hensyn til dette. Når det gjelder automatisk freda kirker og kirkegårder er det viktig at en vurderer virkninger av utbygging også ut over direkte arealkonflikt i konsekvensutredningen til arealplanen. Store endringer av nærmiljøet til disse vil være konfliktfylt og bør vurderes som tiltak med stor konsekvens, selv om kulturminnet ikke blir direkte fysisk berørt.

Med vennlig hilsen

Line Bårdseng

Samfunnsavdelingen

Riksantikvaren

Tlf. 98 20 28 08

Riksantikvaren, Dronningensgate 13,
Oslo, PB. 8196 Dep., 0034 Oslo

Fra: Jostein Aksdal [mailto:Jostein.Aksdal@hfk.no]

Sendt: 29. juli 2015 11:53

Til: Riksantikvarens postmottak

Kopi: Veiby, Linda

Emne: Oversending av kommuneplan for Fusa kommune, Hordaland fylke

Hei

Det viser seg at Fusa kommune har lagt ut kommuneplan – arealdelen på høyring i sommar. På grunn av ferieavvikling har ikkje Fylkeskonservatoren fått sett på saka før no i dag. Fusa kommune har i tillegg avslått utvida frist i saka og fristen er slik satt til 20 august. Vår frist i saka er då 3-4 august for å fremja politisk sak. Eg har fått vite at Distriktkontor vest og har ferieavvikling, sender saka over til dykk for vurdering av dei interessene som ligg til Dykk i saka.

Eg har måtte redusera filstorleiken for å få sendt over dokumenta med eposten, men legg ved link til saksdokument på kommunen si heimeside – her finn De mellom anna KU og ROS analyse for arealplan

<https://www.fusa.kommune.no/lokaldemokrati/arealplan/>

mvh

Jostein Aksdal

Hordaland fylkeskommune

Vennligst ikke slett dette bildet.